

Memo

Datum	26-05-2021
Onderwerp	Advies ROM MRA-NHN
Aanleiding	Uitnodiging participatie in de ROM Regio BV (wektitel)
Portefeuillehouder	Nicole Mulder

Bespreekpunt ROM MRA-NHN

Gevraagd wordt het standpunt van het college ten aanzien van ROM MRA-NHN (ROM, voorheen Invest -MRA). In deze memo wordt toegelicht wat de wijzigingen zijn ten opzichte van de Invest-MRA, wat de kansen en risico's van de ROM voor Heemstede zijn en wat het standpunt van omliggende gemeenten op de ROM is.

Aanleiding

In april 2020 heeft het college kennis genomen van de kansen en mogelijkheden van de Invest-MRA. Tevens is, mede door de financiële gevolgen van de corona-crisis, besloten om over de participatie in het investeringsfonds op een ander moment een beslissing te nemen. Inmiddels is een jaar verstreken en hebben er binnen Invest-MRA wijzigingen plaatsgevonden waardoor er opnieuw gekeken dient te worden naar het standpunt van het college ten aanzien van de participatie. De invest-MRA is in februari doorontwikkeld tot een Regionale Ontwikkelmaatschappij (ROM)

Wat houdt de ROM in

Een ROM is een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij waarin het Rijk (Ministerie van EZK) (mede-) aandeelhouder is. Een ROM is opgericht om de economie in een regio extra te stimuleren en heeft daartoe middelen om te investeren in bedrijven. Ook heeft een ROM een afdeling Regelingen die bedrijven ondersteunt bij Business Development. De doelstelling van ROM MRA-NHN is om bij te dragen aan het versterken van regionale economie, het realiseren van de energie transitie opgaven, aan circulariteit en innovatief MKB.

Waarom van Invest-MRA naar ROM?

Invest-MRA werd gepresenteerd als aanvulling op Invest-NL. Dat is met een ROM nog steeds het geval maar daarnaast sluit een ROM aan bij bestaande overleggen tussen de andere ROM's in Nederland. Verder is gekozen voor een ROM omdat de regelingen van het Ministerie EZK via de ROM's terecht komen bij het regionale bedrijfsleven.

De ROM voegt aan het concept Invest-MRA het volgende toe:

1. De ROM krijgt 2 besloten vennootschappen (holdings), de ROM b.v. en de ROM regio b.v.
2. Toetreding van de Staat als aandeelhouder in de ROM b.v.
3. Naast MRA-overheden zullen ook gemeenten in Noord-Holland Noord toetreden in de ROM Regio b.v. via een Stichting Administratiekantoor (STAK)
4. Naast het Transitiefonds (doelkapitaal 100miljoen) komt er ook een fonds voor Innovatief MKB. Dit fonds kent een doelkapitaal van circa 60miljoen euro.
5. De ROM zal in de toekomst Rijksregelingen zoals de COL voor COVID-19 gaan uitvoeren in de Provincie NH.
6. EZK en de gemeenten in Noord-Holland Noord zullen bijdragen aan de exploitatiekosten.

Memo

Ongewijzigd zijn:

1. Doelstelling om het transitiefonds tot 100 miljoen te funden door Gemeenten 1% van hun begrotingsomvang (peiljaar 2019) in te laten leggen.
2. De bijdrage aan de exploitatie van de ROM is voor MRA-gemeenten voor de eerste 4 jaar gedekt uit MRA-middelen. Ook NHN en de Provincie Noord-Holland dragen bij.
3. De speerpunten van het transitiefonds.
4. Zeggenschap voor de deelnemende gemeenten in de ROM regio bv pro rato van hun inleg in het aandelen-/fondskapitaal en extra bescherming voor kleinere gemeenten, waarvan er tenminste 3 moeten instemmen met besluiten door de grote aandeelhouders.
5. De inleg van het fondskapitaal kan in 4 gelijke tranches plaatsvinden.
6. Gewenste deelname per start van de ROM op 1 juli 2021.
7. De verwachte multiplier van investeringen door de ROM op het ingelegde kapitaal van 3 à 4.

Elke gemeente in de regio MRA en Noord-Holland-Noord, de Provincie Noord-Holland en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat zijn uitgenodigd te participeren in de ROM.

Afweging kansen en risico's van participatie in ROM MRA-NHN voor Heemstede

Argumenten voor participatie in ROM MRA-NHN

- Participatie in de ROM sluit aan bij de ambitie om Heemstede duurzamer te maken
Door te participeren in het investeringsfonds van de ROM draagt de gemeente in het algemeen belang (gemeentegrensoverschrijdend) bij aan de transitie naar een circulaire economie en aan de energietransitie. Dit sluit aan bij het streven van het college om Heemstede duurzamer door te geven aan onze volgende generaties.

- Bij participatie in de ROM kunnen we meedenken over het investeringskader
Door bij de start van de ROM te participeren, kan Heemstede meedenken over het investeringskader. In het investeringskader wordt beschreven waarop individuele investeringen beoordeeld moeten worden. Bij participatie op een later moment kan niet meer worden meegedacht over het investeringskader.

- Bij participatie in de ROM wordt Heemstede aandeelhouder en daarmee mede eigenaar van de ROM regio b.v.
De gemeente wordt aandeelhouder van ROM Regio b.v. en daarmee direct mede-eigenaar van het Transitiefonds en het MKB fonds. Als aandeelhouder heeft de gemeente middels de AVA invloed op de benoeming van beide investeringscomité 's en stemt mee over agenda punten.

- Door participatie draagt Heemstede bij aan het versterken van de regionale economie
Als onderdeel van de MRA draagt de investering in de ROM bij aan het versterken van de regionale economie, aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit en innovatief MKB.

Memo

Argumenten tegen participatie in ROM MRA-NHN

- Omvang van de investering en financiële risico's

De gevraagde participatie bedraagt 1% van de begroting wat zou uitkomen op € 590.000,-. De inleg hoeft niet in één keer te worden voldaan. Alleen als het fonds een kapitaalbehoefte heeft, wordt de deelnemers gevraagd een storting te doen (dit zijn zogenaamde capital calls). De inleg zal in de investeringsperiode, de eerste 10 jaar, voldaan worden. De beoogde looptijd van het fonds is 25 jaar. Dit kan met 5 jaar verlengd worden tot 30 jaar. Dit is de periode waarin het fonds zich moet terugverdienen. Hoewel ROM over een periode van minimaal 25 jaar nominaal revolverend moet zijn, is investeren niet zonder risico's. In het meest negatieve scenario dat is doorerekend is de revolverendheid 85%.

- Heemstede is kleine aandeelhouder en heeft daardoor weinig stemrecht

Alle aandeelhouders krijgen pro-rato stemrecht in de algemene vergadering. Heemstede zal een kleine aandeelhouder zijn, daarmee is de financiële invloed van Heemstede op de ROM beperkt. Invest-MRA streeft naar uniforme besluitvorming maar indien dat niet mogelijk is worden besluiten op basis van een gewone meerderheid (50%+1) genomen. Bij latere toetreding kan helemaal geen invloed op het investeringskader meer worden uitgeoefend;

- Tussentijdse beëindiging is alleen mogelijk als een andere partij bereid is de aandelen over te nemen.

- Bedrijven in Heemstede komen ook in aanmerking voor financiering door ROM zonder participatie

Participatie in het investeringsfonds van de ROM regio bv is niet noodzakelijk om er voor te zorgen dat bedrijven uit die gemeente gebruik kunnen maken van de diensten. Ook als de gemeente geen aandeel neemt in de ROM draagt zij indirect al bij, omdat middelen uit het platform economie van de MRA via een prestatiesubsidie verstrekt worden aan de ROM. Als deelnemer aan de MRA dragen we reeds naar rato bij aan het platform economie.

- Onbekend of bedrijven binnen Heemstede in aanmerking willen of kunnen komen voor financiële bijdrage

Op dit moment is het onbekend in hoeverre Heemstede bedrijven op het gebied van circulaire economie en energietransitie heeft, die voor de diensten van de ROM regio BV in aanmerking komen. Ook is niet bekend of en hoeveel bedrijven in aanmerking komen voor het MKB innovatie fonds.

- ROM is niet de enige partij die financiering verstrekt

De ROM is niet de enige partij die het MKB financiering kan verstrekken. Ook Invest-NL en andere financiële instellingen binnen de MRA hebben financiering beschikbaar.

Standpunt omliggende gemeenten

- Gemeente Bloemendaal: moet ROM nog definitief bespreken. Het huidige standpunt is dat Invest-MRA voor Bloemendaal niet het meest passende instrument is wat ook zal gelden voor de ROM.
- Gemeente Zandvoort: moet ROM nog definitief bespreken. Het huidige standpunt is dat Invest-MRA voor Zandvoort niet het meest passende instrument is wat ook zal gelden voor de ROM.
- Gemeente Haarlem: staat positief tegenover ROM MRA-NHN en participatie in de ROM regio BV maar zullen de deadline van 1 juli niet halen. Een stuk met positieve insteek wordt op 22 juni in het college besproken. Op 23 september komt het stuk in de Raad.
- Gemeente Velsen: het college heeft positief besloten over participeren in ROM regio-BV.

Planning

Memo

Conform de door MRA voorgestelde planning dient het besluitvormingsproces in de verschillende raden voor het reces afgerond te zijn (1 juli 2021). Echter gezien het late tijdstip waarop wij de informatie hebben ontvangen (17 mei 2021) is dit niet mogelijk. Het streven is om voor het reces een beslissing te nemen over de participatie in de ROM regio bv en dit na het reces ter kennisname aan de raad voor te leggen (c-stuk) .